

Yhteysviranomainen
Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen lausunto, Hankilan ja Keson tuulivoimahankkeiden laajennus, Puhuri Oy, Hirsineva FI1000056 SAC, Haapajärvi

Hankilan ja Keson tuulivoimahankkeiden laajennuksen YVA-menettelyn yhteydessä on laadittu Hirsinevan Natura-aluetta koskeva Natura-arviointi. Natura-arviointi on päivätty 2.2.2026 ja sen on laatinut FCG Rakennettu Ympäristö Oy. Hankeen sähkönsiirto sijoittuu Hirsineva - Natura-alueen läheisyyteen.

1 Hirsineva Natura 2000-alue (FI1000056, SAC)

Hirsinevan Natura-alueen pinta-ala on 327 ha. Hirsineva on edustava aapasuo, jossa vallitsevina suotyyppinä on kalvakka- ja rimpineva. Niiden lisäksi on joukko muita tyyppisiä sekä alatyyppejä, mm. koivulettoja.

Hirsineva on luontodirektiivin mukainen erityisten suojelutoimien alue (SAC-alue). Suojeluperusteina ovat luontotyytit aapasuot (7310) ja puustoiset suot (91D0). Luontotyyppien edustavuus on hyvä (B).

Suojelutavoitteena on vähintäänkin alueen merkityksen säilyttäminen osana verkostona kaikkien suojeluperusteiden osalta. Lisäksi alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan seuraavia tavoitteita: alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys.

Natura-alueen suojelu toteutetaan luonnonsuojelulain nojalla. Kohde sisältyy soidensuojelun perusohjelmaan.

Natura-tietolomakkeen mukaisia kuormituksia ja uhkia, joilla on vaikutuksia Natura-alueeseen ovat energiansiirron, vesihuollon ja tietoliikenteen linjat ja rakenteet (D02) sekä maantäyttö ja -kuivatus (ml. ojitus) (J02.01).

1.1 Natura-arviointi

Arvioinnin kohteena oleva hanke

Puhuri Oy suunnittelee Hankilan ja Keson tuulivoimahankkeiden laajennusta, joka on tuuli- ja aurinkovoimahanke Haapaveden ja Kärämäen kunnissa. Hankkeessa suunnitellaan enintään 16 (VE 1) tai enintään 6 (VE 2) uuden tuulivoimalan sekä sähkönsiirtoreitin (SVEA) rakentamista. Suunniteltu 110 kV ilmajohto sijoittuu pääosin suunnitellun Fingrid 400 + 110 kV Metsälinja-voimajohdon rinnalle.

Hirsinevan Natura-alue sijaitsee Hankilan laajennuksen hankealueesta lounaaseen noin 3,8 kilometriä lähimmästä vaihtoehdon VE1 voimalasta, etelään noin 9,3 kilometriä vaihtoehdon VE2 voimalasta ja 3,3 kilometriä lähimmästä aurinkovoima-alueesta. Suunnitellun sähkönsiirtoreitin SVEA ilmajohtona toteutettava osuus sivuaa Natura-alueita sen itäpuolella lähimmillään 130 metrin etäisyydellä voimajohton keskilinjasta.

Arvioinnissa esitetty näkemys Natura-alueeseen kohdistuvista vaikutuksista

Natura-arviointi on tehty Hirsinevan Natura-tietolomakkeen, valtion suojelualueiden biotooppikuvioiden (Metsähallitus 2023) sekä olemassa olevien lajihavaintojen (Suomen lajitietokeskus 2025) pohjalta. Hydrologisten vaikutusten arvioinnin pohjaksi on laadittu pintavesien virtausmalli Scalgo-ohjelmalla.

Vaikutusmekanismeina on kuvattu tuuli- ja aurinkovoimahankkeille yleisesti tyypilliset vaikutukset kasvillisuuteen, luontotyyppeihin ja linnustoon. Etäisyyden vuoksi suunniteluilla tuuli- ja aurinkovoima-alueilla ei arvioida olevan vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin.

Sähkönsiirron vaikutusmekanismeina mainitaan puuston raivaaminen johtoaukealla, paikalliset kasvupaikkatyyppien menetykset pylväspaikoilla, puuston kasvun rajoittaminen reunavyöhykkeellä sekä eläimistön osalta häiriövaikutukset ja törmäysriski. Vaikutustenarvioinnissa tarkastellaan lisäksi hydrologisia vaikutuksia. Suunniteltu voimajohto ei sijoitu Natura-alueen yläpuolisille valuma-alueille, eikä ilmajohton rakentaminen edellyttää ojaverkoston kunnostamista.

Natura-arvioinnissa esitetyn tarkastelun perusteella suunnitellun sähkölinjan ei arvioida aiheuttavan suoria eikä epäsuoria merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin.

Yhteisvaikutusten arvioinnissa tarkastellaan Fingris Oyj:n olemassa olevan Pysäysperä-Nuojuankangas 110 kV:n ilmajohton sekä suunnitellun Fingrid Oyj:n Metsälinjan vahvistamiseen liittyvän suunnittelun 400 + 110 kV voimajohton yhteisvaikutuksia hankkeeseen liittyvään SVEA - voimajohtoon. Yhteisvaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin ei arvioida aiheutuvan.

Hankilan ja Keson laajennushankkeessa ei katsota lieventämistoimenpiteitä tarpeelliseksi, sillä vaikutukset Natura-alueen suojeluperusteisiin ovat hyvin vähäiset.

1.2 Lupa- ja valvontaviraston lausunto Natura-arvioinnista

Natura-arvioinnin asianmukaisuus

Natura-arviointi on luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan tehtävä asianmukaisella tavalla. Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa edellytetty arviointimenettely on toimeenpantu luonnonsuojelulain 35 §:llä. Luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen arviointi- ja lausuntomenettelyn tehtävänä on tuottaa objektiivista tietoa viranomaiselle sen varmistamiseksi, että hanke ei yksin tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja.

Oikeuskäytännön mukaan asianmukainen arviointi sisältää täydellisiä, täsmällisiä ja lopullisia toteamuksia ja päätelmiä, joilla voidaan hälvittää kaikenlainen perusteltu tieteellinen epäily ehdotettujen töiden vaikutuksista kyseessä olevaan alueeseen (mm. asiat C-236/01, kohdat 106 ja 113, C-127/02, kohta 59, C-304/05, kohta 69). Arviointia ei voida pitää asianmukaisena, jos alueen luontotyyppejä ja lajeja koskevat tiedot puuttuvat tai ne eivät ole luotettavia eivätkä ajantasaisia (mm. asia C-43/10, kohta 115). Natura-arvioinnin tulee muodostaa itsenäinen kokonaisuus, jossa johtopäätökset perustellaan täsmällisiin tieteellisiin seikkoihin perustuen. Vaikutukset suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin tulee arvioida yksin ja yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa (mm. asiat C-127/02, C-6/04, C-98/03, C-538/09).

Lupa ja valvontavirasto katsoo, että Natura-arviointia voidaan pitää riittävänä ja asianmukaisesti laadittuna sen arvioimiseksi, heikentääkö arvioitu hanke niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Hirsinevan alue on hyväksytty Natura 2000 -verkostoon.

Arvioinnin toteuttamistapa

Natura-arvioinnissa esitetty hankekuvaus on riittävän kattava, ja suunniteltujen rakenteiden sijainnit suhteessa Natura-alueeseen on havainnollisesti esitetty.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa kuitenkin, että suunnitellun ilmajohdon ja Natura-alueen välinen etäisyys on esitetty epäselvästi. Toisaalta arvioinnissa todetaan, että suunnitellun voimajohdon keskilinjan ja Natura-alueen rajan välinen etäisyys on 130 metriä. Tämän tiedon sekä Natura-arvioinnissa esitetyn johtoalueen poikkileikkauskuvan (kuva 5) perusteella johtoalueen ja Natura-alueen välinen etäisyys on 106–107 metriä. Toisaalta arvioinnissa esitetään kuitenkin myös, että johtoaukean reunasta Natura-alueeseen on lähimmillään noin 120 metriä. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että voimajohdon rakentamiseen ja ylläpitoon liittyvät vaikutusmekanismit huomioon ottaen vaikutustenarvioinnin pohjaksi käytettävä etäisyys tulee mitata johtoaukean reunasta Natura-alueeseen. Natura-arvioinnin tulee perustua täsmällisiin tietoihin.

Hankkeen keskeiset vaikutusmekanismit on tunnistettu ja vaikutukset pääosin arvioitu asianmukaisesti. Lupa- ja valvontavirasto pitää myönteisenä, että hankkeen hydrologisia vaikutuksia Hirsinevan suojeluperusteisiin on tarkasteltu perusteellisesti.

Natura-arviointi perustuu olemassa oleviin lähtötietoihin, eikä arviointia varten ole tehty maastoselvityksiä. Arviointi on tehty yleistasolla eikä sähkönsiirtoreitin lähimpänä sijaitsevien suojeluperusteena olevien luontotyyppien edustavuutta ja luonnontilaisuutta ole tarkasteltu arvioinnin pohjaksi. Myöskään vaikutusalueita, kuten uuden voimajohdon rakentamisen ja ylläpitoon liittyvien reunavaikutusten ulottavuutta, ei ole esitetty numeerisena tietona. Sen sijaan on ilman tarkempia perusteluja todettu, että

johtoalueen ja Natura-alueen välinen etäisyys on riittävä puuston raivauksen aiheutuvien reunavaikutusten pois sulkemiseksi.

Arvioinnissa on todettu, että Natura-alueen länsiosaan rajautuvaa Hakulikankaan tuulivoimahanketta ei tarvitse ottaa huomioon yhteisvaikutusten arvioinnissa, koska hankkeen kaavoitus on vielä kesken. Lupa- ja valvontavirasto katsoo tämän tulkinnan olevan virheellinen, kun otetaan huomioon Euroopan komission antama tiedonanto luontodirektiivin 6 artiklan säännösten soveltamisesta (Komission tiedoksi C(2018) 7621 final). Näin olleen myös hankkeet, joista on hyväksytty kaava-aloite ja/tai joista on esitetty YVA-arviointiohjelma, tulee huomioida asianmukaisessa Natura-arvioinnissa. Hakulikankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostus ja siihen liittyvä Hirsinevan Natura-arviointi on ollut nähtävillä 6.3.-5.5.2025. ELY-keskus on Natura-arvioinnista lausunut 12.6.2025 (POPELY/630/2025).

Yhteisvaikutusten arvioinnissa on huomioitu Fingrid Oyj:n olemassa oleva sekä suunnitteilla oleva uusi voimajohto. Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa kuitenkin, että asianmukaisen arvioinnin pohjaksi tulee käyttää ajantasaiset tiedot. Yhteisarviointi perustuu viiteluettelossa esitettyjen lähteiden mukaan Fingrid Oyj:n voimajohtohankkeen YVA-ohjelman tietoihin, vaikka käytettävissä olisi ollut myös YVA-selostus sekä hanketta koskeva Hirsinevan Natura-arviointi, josta ELY-keskus on antanut lausunnon 11.4.2024 (POPELY/859/2024). Tässä tapauksessa arvioinnissa esitetyt tiedot vastaavat kuitenkin YVA-selostusvaiheen tietoja, joten edellä mainitusta puutteesta huolimatta yhteisvaikutusten arviointia voidaan pitää asianmukaiseksi.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo edellä mainitut puutteet arviointiin liittyviksi epävarmuustekijöiksi, joilla ei kuitenkaan ole olennainen vaikutus Hankilan ja Keson tuulivoimahankkeiden laajennushankkeen arvioinnin lopputulokseen.

Arvio vaikutuksista Hirsinevan suojelutavoitteisiin

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Hankilan ja Keson tuulivoimahankkeiden laajennushankkeesta ei aiheudu Hirsinevan Natura-alueen suojelutavoitteiden vastaista toimintaa. Suunniteltujen tuuli- ja aurinkopuistojen rakenteet sijoittuvat riittävän etäälle Natura-alueesta, eikä niistä arvioida aiheutuvan vaikutuksia suojeluperusteina oleviin luontotyyppeihin aapasuot ja puustoiset suot. Hankkeen yhteydessä suunniteltu sähkönsiirtoreitti SVEA sivuaa Natura-aluetta noin 100 metrin etäisyydellä. Johtoalueen ja Natura-alueen väliin jää puustoinen ojitusalue, ojitusten ympäröimä puoliavoin suoalue sekä Hirsinevan reunaoja. Arvioinnissa on perustellusti esitetty, että voimajohdon rakentamisesta merkittävä heikentäminen suojeluperusteisiin on poissuljettavissa.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo Natura-arvioinnissa esitettyjen perusteiden nojalla, ettei hankkeella ole vaikutuksia Natura-alueeseen, minkä vuoksi yhteisvaikutuksia ei ole tarpeen tarkastella.

1.3 Lupa- ja valvontaviraston johtopäätös Natura-arvioinnista

Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa hyväksyntänsä suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, ettei

suunnitelma tai hanke vaikuta kyseisen Natura-alueen koskemattomuuteen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hankkeelle voi myöntää luvan tai suunnitelman hyväksyä vain, kun Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin kohdistuvat merkittävästi heikentävät vaikutukset ovat poissuljettuja (LSL 39 §).

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että esitettyä vaikutusten arviointia voidaan pitää riittävänä Hankilan ja Keson tuulivoimahankkeiden laajennushankkeen merkittävien heikentävien vaikutusten poissulkuun Natura-alueen Hirsineva suojeluperusteena oleviin suojeluperusteluontotyyppeihin aapasuot ja puustoiset suot.

Lupa- ja valvontavirasto on pystynyt muodostamaan riittävän kokonaiskuvan hankkeen vaikutuksista ja yhtyy Natura-arvioinnissa esitettyyn näkemykseen, jonka mukaan Hankilan ja Keson tuulivoimahankkeiden laajennushankkeesta ei aiheudu merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen perusteena oleviin luontodirektiivin liitteen I luontotyyppeihin aapasuot (7310) ja puustoiset suot (91D0).

Viranomaisen voi myöntää luvan hankkeen toteuttamiseen.

Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että Natura-arvioinnissa käytettävien hankesuunnittelutietojen tulee olla ajantasaisia. Mikäli hankesuunnitelma muuttuu Natura-arvioinnin valmistumisen jälkeen niin että muutos vaikuttaa Natura-arvioinnissa käytettyihin perusteisiin, on Natura-arviointi päivitettävä ja pyydettyä siitä uusi lausunto.

2 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt ylitarkastaja Antje Neumann ja ratkaissut ylitarkastaja Riikka Juutinen. Lausunto on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on lausunnon viimeisellä sivulla.

3 Maksun peruste

Luonnonsuojelulain 35 §:ssä tarkoitettu Natura-arviointia koskeva lausunto on valtioneuvoston asetuksen (1177/2025) liitteen mukaan Lupa- ja valvontaviraston maksullinen julkisoikeudellinen suorite, josta peritään ajankäyttöön perustuva maksu (83 euroa/tunti). Lausunnon valmisteluun on käytetty 12 työtuntia.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnon perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Lupa- ja valvontavirastosta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä. Suoritemaksua koskeva oikaisuvaatimusohje on liitteenä.

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV
Puhelinvaihe: 0295 254 000
kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/80032/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/80032/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Neumann Antje 12.05.2026 15:40

Ratkaisija Juutinen Riikka 12.05.2026 15:46